

Υφίσταται άραγε αντικειμενική δημοσιογραφία, αντικειμενική ιστοριογραφία; Κι όσο τα χρόνια περνούν οι πιθανότητες της αντικειμενικότητας μειώνονται ή αυξάνονται;. Διότι μπορεί, οι καταγραφές, να είναι ακριβείς σε ότι αφορά την περιγραφή των γεγονότων, μπορεί να είναι ειλικρινείς σχετικά με τις προθέσεις εκείνων που αφηγούνται, αλλά πόσο αντικειμενικές είναι; Χωρίς αμφιβολία, όσο πιο έντονες είναι οι εποχές τόσο πιο δύσκολη αποστολή είναι η αντικειμενικότητα.

Κυρίως διότι όλοι οι αφηγούντες έχουν μια προέλευση, μια καταγωγή. Έχουν μια διαμόρφωση, ένα επαγγελματικό περιβάλλον, ένα πλαίσιο, μια ιδεολογία. Και είναι ανθρώπινο. Πέρα από ξεκάθαρες περιπτώσεις συντεταγμένων φερέφωνων που είναι εύκολα εντοπίσιμες και ευκολότερα απορριπτές, υπάρχει ένα μεγάλο πλήθος ερευνητών, αφηγητών που μας μεταφέρουν σπουδαία ή λιγότερο γνωστά γεγονότα τα οποία ερμηνεύουν με βάση τα βιώματά τους και την ιδεολογία τους.

Μεγάλη εισαγωγή για ένα βιβλίο που τράβηξε την προσοχή ευθύς εκ πρώτης στιγμής. Για δυο κατ' αρχάς λόγους. Πρώτα διότι αναφέρεται σε μια πολύ ιδιαίτερη, πρωτοφανή χρονική περίοδο που τάραξε τον τόπο και θα μπορούσε να έχει ακόμα μεγαλύτερο αντίκτυπο. Ακολούθως διότι οι καταγράφουσες βρέθηκαν στο επίκεντρο των εξελίξεων, έβλεπαν, άκουγαν τις εξελίξεις εν τη γεννέση τους και είχαν πρόσβαση σε πληροφορίες και επαφές που πολύ λίγοι είχαν.

«Η τελευταία μπλόφα» που συνέγραψαν η Ελένη Βαρβιτσιώτη και η Βικτωρία Δενδρινού, αναφέρεται «στο παρασκήνιο του 2015, στις συγκρούσεις και στο plan B». Είναι η πολύ κρίσιμη χρονική περίοδος, όπου στην Ελλάδα αναλαμβάνει την ευθύνη της κυβέρνησης το αταίριαστο ιδεολογικά σχήμα των ΣΥΡΙΖΑ – ΠΣ και ΑΝ.ΕΛ.

Ο τόπος ζει από τον Απρίλιο του '10 σε καθεστώς Μνημονίων, έχουν προηγηθεί έντονες κοινωνικές αντιδράσεις, υπάρχει ένα σοβαρό αντιευρωπαϊκό κλίμα και έτσι, δημιουργείται άλλο ένα στοιχείο διχασμού του πληθυσμού ανάμεσα σε υποστηριχτές και ενάντιους της ευρωπαϊκής, όρα γερμανικής, συμπεριφοράς.

Ακούγονται πρωτόγνωροι οικονομικοί όροι, άγνωστοι στη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών, επικρατεί ένα θολό τοπίο πληροφόρησης, σε πολιτικό επίπεδο τόσο εντός Ελλάδας όσο και στο πλαίσιο της Ε.Ε. δεν υπάρχει προτεραία εμπειρία και όλα αυτά συγκροτούν μια πολύ ρευστή, απρόβλεπτη κατάσταση.

Μέχρι την ουσιαστική αρχή της αφήγησης που ξεκινά με την φιέστα της εκλογικής νίκης του ΣΥ.ΡΙΖ.Α, προηγούνται οκτώ σελίδες όπου περιγράφονται συνοπτικά μεν, επακριβώς δε οι αιτίες της κρίσης και γίνονται καταγράφονται τα εξής:

Ευθύνη για το ελληνικό πρόβλημα δεν είχαν μόνον οι Έλληνες. Η Eurostat είχε επανειλημμένα προειδοποιήσει για τον εκτροχιασμό της Ελληνικής οικονομίας αλλά Γαλλία και Γερμανία είχαν αρνηθεί περισσότερες αρμοδιότητες, φοβούμενες και για δικές τους ατασθαλίες.

Το πρόγραμμα που σχεδιάστηκε δεν αντιμετώπισε από την αρχή το θέμα της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους. Οι Ευρωπαίοι δεν δέχτηκαν εξ αρχής μια σημαντική ελάφρυνση του χρέους εν μέρει για να προστατέψουν τις γαλλικές και γερμανικές τράπεζες που είχαν στην κατοχή τους μεγάλο μέρος ελληνικών ομολόγων.

Ούσα η πρώτη χώρα της Ε.Ε. που μπήκε σε καθεστώς Μνημονίων η Ελλάδα έγινε κάτι σαν πειραματόζωο. Ήταν η δοκιμή για τις επόμενες διασώσεις, το πεδίο εφαρμογής των θεωρητικών προτάσεων.

Οι ξένοι πιστωτές ήταν απολύτως απροετοίμαστοι να συνεννοηθούν με μια Δημόσια διοίκηση που όπως δήλωσαν οι ίδιοι θύμιζε περισσότερο αφρικανικό κράτος.

Ξεκινά λοιπόν η αφήγηση της περιόδου όπου την ευθύνη της πορείας του τόπου είχε το

αλλόκοτο σχήμα ΣΥ.ΡΙΖ.Α – ΑΝ.ΕΛ. Οι συγγραφείς έχουν τον τρόπο να κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη, με μια παράθεση αμέτρητων πληροφοριών και αντίστοιχα πολλών λεπτομερειών. Ο τρόπος γραφής συνάδει απόλυτα με την αστική καταγωγή τους, τις σπουδές τους και κυρίως με το επαγγελματικό τους φόντο.

Όλα αυτά σημαίνουν πως ενώ υπάρχει μια κριτική διάθεση για τα πεπραγμένα εκείνης της περιόδου και την κυβερνητική διαχείριση, ο τρόπος που παρατίθεται είναι ώριμος, άνευ κραυγών, χωρίς υστερίες και κορώνες. Δεν καταγγέλλουν. Παραθέτουν τα γεγονότα. Ψύχραιμα.

Γίνεται σαφές, ευθύς εκ πρώτης στιγμής ότι είχαν άμεση πρόσβαση σε άτομα τα οποία πρωταγωνίστησαν στο ανώτερο επίπεδο στα πιο σοβαρά επεισόδια των γεγονότων που όρισαν την τύχη του τόπου εκείνη την περίοδο. Από εκεί προκύπτει και ο πλούτος της πληροφορίας που έρχεται ως η ακλόνητη βάση της αφήγησης.

Αυτό που επίσης που αφήνεται να εννοηθεί πολύ γρήγορα ήταν ότι τα μέλη που συγκρότησαν τα κυβερνητικά σχήματα εκείνης της περιόδου είχαν ελάχιστη αντίληψη για το πώς λειτουργούσε η Ε.Ε. όπως και αντίστοιχη εμπειρία για τη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Ασφαλώς τούτο μπορεί να λειτουργήσει, ως ένα βαθμό, και σαν δικαιολογία των όποιων σφαλμάτων ή παραλείψεων.

Κάπως έτσι ξεκινά, μετά από πέντε χρόνια Μνημονίων μάλιστα, τόσο η επόμενη περίοδος της Ελληνικής περιπέτειας αλλά και η αγωνία του ΣΥ.ΡΙΖ.Α και κυρίως του ηγέτη του να συμβιβάσει αυτά που είχε προεκλογικά υποσχεθεί, με αυτά που, πλέον, αντιλαμβανόταν ότι μπορούσε να κάνει. Αν σε αυτό προστεθεί και η επιθυμία του για τη διατήρηση της εξουσίας το σύνολο θα αποδειχτεί βαρύ.

Από την Ελληνική πλευρά υπάρχει μια τακτική καθυστερήσεων και αναβολών που εκνευρίζει την άλλη πλευρά η οποία παραμένει αμετακίνητη σε πολλά ζητήματα διότι οι σχετικά παρόμοιες και εκκρεμείς υποθέσεις της Ιταλίας, της Ισπανίας της Πορτογαλίας έπρεπε να εννοήσουν ότι δεν υπήρχε περιθώριο άλλων πρακτικών. Η Ελλάδα, υπό αυτή την έννοια ήταν το μοντέλο εφαρμογών και κατ' άλλους το πειραματόζωο, το οποίο όμως, σε κάποιο βαθμό, ευθυνόταν που ανέβηκε στην κλίνη των πειραμάτων.

Η συγκρουσιακή πορεία, κορυφώνεται με τα capital controls, το δημοψήφισμα και την κυβερνητική ερμηνεία του και με μια πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση που δεν είναι εύκολο να εκτιμηθεί και φυσικά διογκώνεται από όσους έχουν συμφέρον να διογκωθεί.

Ο ρυθμός της αφήγησης οδηγεί συχνά τον αναγνώστη στον εκνευρισμό και τον θυμό για τις παλινωδίες των χειρισμών από ελληνικής πλευράς, με επίκεντρο τον πρωθυπουργό και τον πρώτο υπουργό επί των οικονομικών, αλλά και την σκληρότητα, την τιμωρητική διάθεση μέρους των Ευρωπαίων. Δυο στοιχεία που συνδυαζόμενα δημιουργούν το κλίμα μεγάλων ανατροπών.

Προφανώς γλυτώσαμε τα χειρότερα, σε μια περίοδο όπου τα περιθώρια πιέσεων από μεριάς μας είχαν εξαντληθεί, ασφαλώς και η εκείνη κυβέρνηση κλήθηκε να διαχειριστεί συσσωρευμένα προβλήματα που είχαν δημιουργήσει σχεδόν όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις μεταπολιτευτικά, οι οποίες φέρουν, ατημωρητί, το βάρος της σχετικής ευθύνης.

Στο ρητορικό ερώτημα αν υπήρχε αξιοπρεπής δρόμος διαφυγής για τον Αλέξη Τσίπρα, η απάντηση είναι μόνο μία. Η σύντομη παραίτηση. Όταν έγινε αντιληπτό ότι δεν μπορούσε να πετύχει ούτε το ένα τρίτο από όσα είχε υποσχεθεί, θα έπρεπε να εγκαταλείψει την εξουσία. Δεν γνωρίζουμε αν παρέμεινε στου Μαξίμου προσπαθώντας για το καλύτερο, πιστεύοντας ότι θα τα καταφέρει ή αν η εξουσία είναι ακατανίκητος μαγνήτης. Δεν αποκλείεται κάποιος συνδυασμός των ανωτέρω.

Εφόσον λοιπόν εκείνο το κυβερνητικό σχήμα έφερε τον τόπο πίσω, προκάλεσε και ένα οδυνηρό πλήγμα στην όποια Αριστερή ιδεολογία. Έδωσε, δηλαδή, το δικαίωμα στους πολιτικούς αντιπάλους της, να λοιδορείται με επιχειρήματα, να αποδομείται καθημερινώς και να στρέφει τον απληροφόρητο και καθημερινώς βομβαρδιζόμενο με ανοησίες που τον αποσπούν από την πραγματικότητα «κοσμάκη», σε μια ακόμα πιο οδυνηρή πορεία.

Οφείλουμε, δεδομένων και των εξελίξεων έκτοτε, να αναρωτηθούμε πολλά.